

KURJER WARSZAWSKI.

Środa. 19 Kwieńnia. Rok 1861.

№ 109.

Jutro Śgo Franciszka a Paulo W.

W Kościele po-Paulińskim w następną Niedzielę, przypada doroczną Uroczystość ZNALEZIENIA Ś. KRZYŻA z Odpuściem zupełnym, z wystawieniem N. SAKRAMENTU, z Kazaniami i Processją, tak z rana jak i po południu.

Journal de St. Petersburg z d. 15/27 Kwień., zaprzecza stanowczo wiadomości, rozgłoszone, przez dzienniki zagraniczne o rozruchach, jakie miały zajść w Kijowie.

Z NAJWYŻSZEGO JEGO CESARSKIEJ MOŚCI rozkazu, żałoba nałożona z powodu zgonu NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ ALEXANDRY FEDORÓWNY, ma trwać do 20go Kwieńnia.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, zaliczyć raczył do Orderu Śgo STANISŁAWA kl: Iszej, Xiędza Michała *Marszewskiego*, Biskupa Dyecezji Kujańsko-Kaliskiej.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ, mianować raczył Kawalerem Orderu Śgo STANISŁAWA kl: Iszej, Rzeczywistego Radcę Stanu J. *Agafonowa*, Jenerała Sztabu Doktora Armji Iszej.

Przez NAJWYŻSZY Rozkaz, liczący się w Jeździe Armji Pułkownik *Wendorff*, w liczbie innych posunięty został na Jenerała-Majora, z uwolnieniem od służby, z pensją i prawem noszenia munduru.

W Środę, 5 (17) Kwieńnia, Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister N. Króla Portugalskiego, Vice-Hrabia *Lobo de Moira*, po powrocie na miejsce urzędowania, miał zaszczyt przedstawić się NAJJAŚNIEJSZEMU PANU. Następnie, Porucznik strzelców, Hrabia *Lannes de Montebello*, miał honor pożegnać JEGO CESARSKĄ MOŚĆ.

Dnia 6 (18) Kwieńnia, o godz: 1ej po południu, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ MIKOŁAJEWICZ, wyjechał z Moskwy do Petersburga.

Przez postanowienie z dnia 11 (23) Kwieńnia r. b. Rada Administracyjna udzieliła PP. Józefowi *Krynśkiemu* i Hipolitowi *Topolnickiemu*, patentu na wolno praktykujących Jeometrów klasy IIgiej pozwalając im wykonywać w całym Królestwie Polskiem, w jednem ograniczeniu powierzchni 4,600 desiatin, czyli około 50 werst kwadratowych, wszelkie czynności miernicze, do technicznego zawodu ich przywiązane, tak na wezwanie Władz Rządowych i Osób prywatnych, jako też w skutek zapadłych prawomocnych Wyroków Sądowych.

Szymon *Dworakowski*, Majster mularski, przeżywszy lat 56, wczoraj życie zakończył. Exportacja z włók, odbędzie się jutro o godz: 3iej po południu, z Kaplicy XX. *Karmelitów* przy ulicy Leszno, na cmentarz Powązkowski, na którą zaprasza się Krewnych.

Wczoraj, zeszła z tego świata, Agata z Byczyńskich 1go ślubu *Wróblewska*, 2go *Jaroszyńska*, urodzona r. 1770, która przeżyła lat 91; pozostałe Córki, Wnuki i Prawnuki, zapraszają na exportację włók, jutro o godzinie 2ej z Kościoła po-Paulińskiego, na cmentarz Powązkowski.

W Paryżu umarł w wieku lat 76, Senator *Lebrun*, Członek Akademji Francuzkiej, Autor tragedji *Marja Stuart*.

Złożono w Redakcji *Kurjera* od Kazimierza B. rs. 1; od G. kop: 55; bezimiennie kop: 30; od F. G. kop: 20; od W. R. rs. 1. i od N. N. rs. 1, na dywan przed Ołtarz MATKI BOŻKIEJ w Kościele po-Paulińskim.—Od F. N. kop: 15 na światło przed figurą Śgo FELIXA, przed Kościołem XX. *Kapucynów*; kop: 15 dla Zakładu Ś. WINCENTEGO a *Paulo*, i kop: 15 na Zupeł. *Rumfordzką*.—Od N. N. rs. 1 na powyższy dywan w Kościele po *Paulińskim*.—Od J. M. rs. 1 dla młodych chłopców przy ulicy Czerniakowskiej.—Od X. B. kop: 50 dla pogorzalców m. Rawy, i kop: 50 dla szewca *Rudzińskiego*.—Od Marji W. (na intencję jej zdrowia) rs. 3 na budowę Kościoła PP. *Marjawitek* w Częstochowie.

Dobrowolnie złożone przez A. D. rs. 10, za nierzetelność, doręczono biednej wdowie po *Zecerze Niedzielskim* z czworgiem dzieci.

P. Redaktorze! Z prawdziwą przyjemnością wyczytaliśmy w *Kurjerze* wiadomość o nowem dziele Warszawskiego Tow: Dobroczynności, mającem na celu zapobieżenie żebractwu, przez otwarcie nowego Zakładu w dniu 23 Kwieńnia r. b. Liczba bowiem waleśających się po ulicy chłopców wyciągających do przechodniów rękę, zaczęła się pomnażać. Patrzelismy wszyscy na to, widzieliśmy to złe, i wzrzaszaliśmy tylko ramionami nie mogąc wpaść na środek zapobieżenia temu. Możesz więc sobie wyobrazić, z jakim zajęciem czytaliśmy, podaną w *Kurjerze* onegdajszym o nowym dla żebractwa przytułku, i z jakim współczuciem przyjeśliśmy takowy. Ja sam nie zamożny wcale, ale bogaty w dobre dla każdego szlachetnego dzieła chęci, dorzucam do niego to na co mnie stanie, a choć to zbyt skromny datek, ale pomyśl na te słowa: że „ziarno do ziarna, a będzie miarka”, przyjmij odemnie załączoną tu dwóztotówkę i chciej ją dołączyć do ogólnych fundusów w tym celu w Towarzystwie Dobroczynności zbieranych.—** (Redakcja najchętniej przyjmuje tę ofiarę, nie bacząc na jej wielkość, ale na serce, z jakim ofiarowaną zostaje).

Rocznik Urzędowy na rok 1861, wyszedł z druku. Sprzedaje się we wszystkich księgarniach w Warszawie i na prowincji. i w składach materiałów pismienych po rs. 1 kop: 30 (złp. 8 gr. 20).—Skład główny w drukarni Jana *Jaworskiego* przy ulicy Krak: Przedmieście № 415, wprost Kościoła XX. *Karmelitów*, i w składzie materiałów pismienych P. *Wojezyńskiego*, przy ulicy Wierzbowej.

W Rouen umarł młodzieniec 20-letni, w skutek zażądania, że pewną ilość cygar wypali.

W dniu 13 (25) z. m. lody na Newie pod Petersburgiem puściły.

Kantor Wgo S. *Jakubowskiego*, mając sobie pozostawione do swej dyspozycji przez W. Głafirę *Szwerym* z Alexandrii w Gubernaji Chersońskiej rs. 3 k. 40, złożył takowe w Redakcji *Kurjera* dla pogorzalców m. Rawy.

Złożono w Redakcji *Kurjera* od Proboszcza Parafji Osiecin (składka) rs. 10, na budowę Kościoła na Grzybowie. — Od Wandy O. rs. 3 na budowę Kościoła w Sulistawicach w Gub: Sandomierskiej. — Od A. kop: 60 na dywan przed Ołtarz MATKI BOZKIEJ w Kościele po-Paulińskim. — Z Kantoru Strężeń służących F. *Paulowskiemu* przy uli: Bednars; rs. 1 dla Instytutu mór: zanc: dzieci. — Od Xiędza Leonarda *Dauksza* z Guber: Wileńskiej, z majętności Klewicy, rs. 10 na budowę Kościoła PP. *Marjawitek* w Częstochowie, na intencję uproszenia u MATKI BOZKIEJ i PANA JEZUSA zdrowia, od lat kilku ciągłą zwalnego chorobą. — Od Justyna *Spieholskiego* z Gub: Wileńskiej, z miasta Powiatowego Oszmiany, rs. 5 na budowę Kościoła PP. *Marjawitek* w Częstochowie. — Od M. N. *Ple:* rs. 1 na powyższy dywan w Kościele po-Paulińskim. — Od J. G. z Olwipola rs. 6 dla Wawrz: *Golebiewskiego* na Tamce, w domu W. *Stalewskiego*. — Od Edmunda Z. z Lublina zł. 3 gr. 26 dla pogorzalców m. Rawy. — Od J. G. kop: 50 dla nieszczęśliwego starca *Golebiewskiego* na Tamce. — Od Szczepana rs. 3 na budowę Kościoła w Sulistawicach. — Od Kazi, *Jadwini, Wandzi, Marychmy, Jasia, Wacha* i *Tomka* kop: 52½ dla krawca *Rozencwójga*. — Od S. M. i J. W. rs. 1 na dywan przed Ołtarz MATKI BOZKIEJ w Kościele po-Paulińskim, i rs. 1 na posadzkę w Kaplicy MATKI BOZKIEJ w Częstochowie. — Od C. L. na intencję zdrowia i błogostawieństwa BOZKIEGO dla najdroższych Rodziców i całego domu, kop: 40 na światło przed PANEM JEZUSEM przed Kościołem S. Krzyża; kop: 30 na światło przed Cudownym Obrazem w Kaplicy MATKI BOZKIEJ w Częstochowie, i kop: 30 na światło przed statuą MATKI BOZKIEJ przed Kościołem XX. *Reformatów*. — Od P. T. D. rs. 1 na powyższy dywan w Kościele po-Paulińskim, i rs. 1 dla wdowy F. z Bł: R. przy ulicy Tamka Nr 2846. — Od A. W. J. kop: 50 na powyższy dywan w Kościele po-Paulińskim. — Od A. J. kop: 50 na aparata żałobne w Kościele Kobylińskim pod Tykocinem. — Od C. W. rs. 1 na powyższy dywan w Kościele po-Paulińskim, i rs. 1 dla PP. *Dominikańek* w Łomży.

Będąc złożony ciężką chorobą udałem się do Białego Szpitala Siostr Miłosierdzia. Trzy choroby skomplikowane a mianowicie: reumatyzm paralityczny, palpitacja serca i wzburzenie krwi, przez długi czas niedozwoliły mi spuszczać łóżka. Obecnie, zawdzięczając trafnemu leczeniu ordynującego w tymże szpitalu Lekarza, jako też troskliwemu pielęgniowaniu nieocenionych Siostr Miłosierdzia, czuję się zupełnie zdrowym. Racz więc wybaczyć Wny P. *Heddo* Lekarzu, iż przejęty dozgonną wdzięcznością, a nie będąc w możności inaczej wywiązać się z długu, jaki dla Ciebie zaciągnąłem, ośmielam się skreślić te kilka liter płynących z duszy i serca, które są jawnym dowodem twej biegłej znajomości w swej sztuce jako i szlachetnej bezinteresowności niesienia pomocy cierpiącym. — W. *Jakubowski*.

Instytut Orthopedyczny w Wrocławiu przy ulicy Klasztornej (Klosterstrasse) Nr 54, pod zarządem Dr *Klopsch*, Lekarza i Profesora Adjunkta przy Królewsko-Pruskim Uniwersytecie w Wrocławiu, oraz Dyrektora tegoż Instytutu Orthopedycznego, istniejącego już od lat 8, przyjmuje w każdym czasie do tegoż zakładu chorych bez różnicy wieku, cierpiących nie tylko na skrzywienia wszel-

kiego rodzaju, ale i na inne słabości, do wyleczenia których, środki gimnastyczne i dektroterapii w zastosowaniu użytymi być muszą; niemniej chorych mianowicie cudzoziemców, których cierpienia wymagają pomocy chirurgicznej. Bezpośredni nadzór lekarski pozostaje w ręku wyżej wzmiankowanego Dyrektora, mieszkającego w Zakładzie, który z całą starannością i gorliwością czuwa nad powierzonymi mu chorem. Nadto Dyrektor kliniki chirurgicznej Uniwersytetu Professor Dr *Middellsdorph*, w razach wymagających pomocy chirurgicznej, zapewnił zakładowi swą radę i współudział. Położenie w dogodnem miejscu, obszerny ogród, ciepłe i zimne kąpiele, uzupełniają wszelkie hygieniczne warunki konieczne przy leczeniu skrzywień kości. W Instytucie oprócz języka niemieckiego, używany jest polski i francuzki, do udzielania którym umyślnie zamówiono od Rządu patentowanego Nauczyciela i Guwernatnkę, którzy dozór nad wychowancami mają sobie powierzony. Dla uprzyjemnienia czasu, znajduje się w Instytucie fortepjan. Zameldowania chorych przyjmują się pismiennie lub osobiście w Instytucie, ulica Klosterstrasse Nr 54, gdzie udzielają bezpłatnie prospektu z warunkami, co do pomieszczenia pacjentów w tymże zakładzie.

W księgarni pod firmą E. *Wende i Spółka*, przy ulicy Senatorskiej Nr 2gi, wprost handlu W. *Dobrycza*, są do nabycia następujące nowości: Początki Mineralogii według układu G. *Rose*, skreślił Ludw: *Zeisner*, cena rs. 3 k. 30. Słowniczek francuzko-polski, w którym słowa francuzkie odpowiednio do systemu uczenia się mowy mową całemi rodzinami, są zebrane p. M. *Chylińskiego*, cena rs. 1 k. 20. Cechy Krakowskie, ich dzieje, ordynacje, listy, swobody, zwyczaje i t. d., zebrał W. *Gąsiorowski*, cena kop: 75. Tłumaczenie dosłowne Telema, zastosowane do systemu uczenia się mowy, mową ułożoną p. M. *Chylińskiego*, zeszyt Iszy, cena kopiejek 60.

Proszeni jesteśmy o zawiadomienie W. *Modlińskiego* z Walentynowa, iż nadesłane przez niego do Warszawy talarów 87 odebrano.

W ciągu roku 1860, leczyło się u wód w Busku, 607 chorych.

W Bawarii w końcu Lutego ciepło dochodziło do 10 stopni.

P. *Morys Baranciewicz*, zostawszy wyznaczonym przez Komitet wystawy Petersburskiej wyrobów rzemieślniczych, do przedstawiania na tej wystawie wyrobów fabrykantów, żądających w niej przyjąć udział, jak niemniej mając już od wielu znakomitych fabrykantów w Cesarstwie udzielonem sobie to poruczenie ze względu iż na poprzednich wystawach w Moskwie i w Warszawie, reprezentował już tychże; ma zaszczyt uprzedzić niniejszem wszystkich PP. Fabrykantów Królestwa Polskiego, iż i na mającą się odbyć w Petersburgu około 15 Maja r. b. wystawę, przyjmować będzie od nich wszelkie wyroby, i zastępować ich w razie potrzeby na tejże wystawie. Ktoby przeto z PP. Fabrykantów, życzył sobie, aby od niego przyjąć wyroby, i zastąpić go na rzeczonej wystawie, raczy je przysłać pod adresem tegoż P. *Baranciewicza* do Petersburga na Newskim Prospektie naprzeciwko Kazańskiej Cerkwi w domu *Korhenderfera*. Stosowne pokwitowania w przyjęciu tych towarów, niezwłocznie PP. Fabrykantom wysyłane będą.

Z Wilna. — Dziś właśnie kiedy odsyłam wam moje sprawozdanie, ujrzałem na rogach ulic afisze, zapowiadające na wieczór świetne w teatrze naszym muzykalno-deklamacyjne widowisko na dochód ubogich; pozwólcie sobie wyszczególnić osoby udział w niem mieć mające: orkiestra, P. *Trahlberg*, fortepjanistka i Artyści opery, to część muzykalna; deklamacyjna zaś: *Nowiński, Małkowski, Leszczyński*, oraz Panna *Leszczyńska*, ustępy polskich pisarzy; a P. *Szlagier* Dyrektor Teatru, ustępy z pisarzy ruskich.

W piśmiennictwie rosyjskiem coraz częściej pojawiają się przekłady dzieł polskich. Tłumaczone są i drukowane w dziennikach powieści *Kraszewskiego* i *Korzeniowskiego*, ukazują się pojedyncze dzieła *Tańskiej*, poezje *Mickiewicza, Syrokomi* i parę innych. W *Sy-mie Ojczyzny* jest udatny przekład *Kozaków* Wł: *Syrokomi*, dokonany przez P. *Meja*, ma wyjść wkrótce w *Współczesniku*, i zjawić się na scenie, w przekładzie: *Zydzi* i *Panna Katarzyna w długach*. J. *Korzeniowskiego*. Przekładu tego dokonał P. W. *Ż.*, którego tłumaczenie *Starej Elegantki* tegoż Autora, przed 2ma laty było w *Bibliotece Petersburgskiej*.

Nowy sposób zabezpieczania jedwabników od choroby: W różnych miejscach stancji, w której się jedwabniki hodują, rozstawić należy filizanki ponapełniane smołą z węgla ziemnego, sztucznie w fabrykach gazu do oświetlenia wyrabianą, która nieprzyjemne dla powonienia ludzkiego wydając wyziewy, takowemi przejmując znajdujące się w stancji jedwabniki, i skutecznie na ich zdrowie wpływa.

Osoby zwiedzające zakład hodowli ryb w ogrodzie pałacu Brülowskiego, coraz większego nabierają przekonania, że nowa ta gałąź gospodarstwa czyli sztuczne rozmnażanie ryb, nie jest już żadną mrzonką, ale niezmiennieprzeczonym faktem, i zasługuje ze wszech stron na poparcie. W liczbie zaś różnych gatunków ryb, zasługujących na szczególniejszą staranność jeden, to jest pstrąg, który powinienby nawet zastąpić owe masy białorybu, tak powszechnego w naszych wodach, a tak mało przynoszącego korzyści. Pstrąg żyje u nas w strumieniu około Złotego Potoku, w Prądniku, tudzież w Dunaju, Popradzie, Białce, Kamienny, i innych rzekach i strumieniach Podgórze Karpackiego, gdzie jest nawet pospolity. Mięso jego jest wyborne i delikatne, i dla tego w sztucznej hodowli, ryba ta przed innemi gatunkami winna mieć pierwszeństwo.

Nakładem sztycharni nót, Adama *Dzwonkowskiego* i *Spółki*, przy ulicy Miodowej N° 482 (4), opuścił prasę *Polonez Kościuszkowski*:

A kiedy odjeżdżasz bądźże zdrów,
O mojej przyjaźni dobrze mów;
Łożony trudniejszy stylem na fortepjan przez Andrzeja *Kratzera*. Cena egzemplarza ozdobionego portretem *Tadeusza Kościuszki*, złp. 1 gr. 10. — Tenże sam portret, odbity na welinowym papierze, sprzedaje się oddzielnie po złp. 2.

W Paryżu P. *Kieffer*, wygotował projekt zaprowadzenia poczt atmosferycznych do rozsełania listów i pakunków, a to połączywszy stacje pocztowe podziemnym kanałem z rur cynkowych, w których powietrze naprzemiennie rozrzedzane i ciśnione, wprawiałoby w ruch wózek wyładowany listami i pakietami. W Londynie pocztą taka istnieje już od lat 2ch. Szybkość tej poczty,

jest większa jak kolei żelaznej, a użyteczność jej będzie wielka szczególniej po miastach, gdzie pakunków i listów, nie można pospieszniej przesać jak tylko zwycajnemi środkami; po wiejskich zaś stacjach kolei żelazne dostatecznie celowi odpowiadają. Myśl tę powziął jeszcze 1687 r. *Dyonizy Papin*; dziś dopiero w życie ją wprowadzono.

Z Paryża piszą d. 22go b. m.: Wczoraj odbyły się na Łące Bułońskiej pierwsze wyścigi wiosenne. Czas był piękny, ciekawych był ogrom, ale ani Cesarstwo, ani Kieźstwo *Napoleonstwo*, nie zaszczylili obecnością swą wyścigów. Po skończeniu tej przyjemnej zabawy, pojadzy wracały do Paryża w siedmiu rzędów.

Józef Lompa ze Szlaska, zebrał bardzo wiele trafnych spostrzeżeń pod względem meteorologicznym, które, szczególniej w tym roku, sprawdzają się u nas. Utrzymuje on bowiem, że jeżeli w Styczniu nie ma mrozów, to one pojawiają się w Marcu i Kwietniu i uczynią w organicznej naturze wielkie zmiany. Bardzo zaś zimny Styczeń zapowiada wczesną, pogodną wiosnę i urodzajne bardzo lato. Zbyteczny na koniec śnieg albo deszcz w Styczniu, tamują rośliność drzew i łąk.

Z Wilna. — Według sprawozdania rocznego o czynnościach i wzroście Komissji naszej Archeologicznej, oraz Muzeum naszego, cyfry ogólne tak Członków w Komissji, jakoteż przedmiotów w Muzeum znajdujących się, wypadły następujące: Liczba ogólna Członków jest 192, z których 169 w kraju, 23 zagranicą. Portretów, sztychów, litografji i biustów 3,570; pieczęci 462; dzieł i broszur 11,558; w Gabinetie Zoologicznym ptaków, gniazd, jaj, owadów, zwierząt ssących, płazów, ryb i t. d. sztuk 2,673; minerałów 10,724; zaś dział Archeologiczny około 10,000 przedmiotów zawiera, i tak się dzieli: na przedmioty wykopalisk kurhanowych, broni kamiennej, żelaznej, naczyń i sprzętów pamiątkowych w liczbie sztuk 3,413; Królewskie i Xiążęce dyplomaty, przywileje, oraz autografy w liczbie 1,460, i numizmatykę rozmaitych Państw i narodów, w ilości sztuk 4,709.

W miesiącu Styczniu, dano w Wilnie wznowioną tragedję *Hamlet*, a w tych dniach znowu drugą niespodziankę, 5-aktową tragedję *Otello*. W obu tych znakomych dziełach *Szekspira*, odznaczył się potężnie i uwydatnił talent ulubienca Wileńskiej Publiczności P. *Bolesława Nowińskiego*, PP. *Borowska* i *Pacewicz*, PP. *Małewski, Piasecki, Dąmbrowski* i *Leszczyński*, dobrą grą swoją przyczynili się wielce do odegrania rzeczonych tragedji z należną dla nich godnością. W dniu zaś 18 Lutego, przedstawiono po-rąż pierwszy na scenie Wileńskiej komedjo-dramat, świeżo napisany przez P. *Gabryele* z *Günterów* w *Puzynine*.

Kolej Zachodnia Austrjacka ma zaprowadzić u siebie gazowe oświetlenie wagonów. W każdym wagonie znajdować się będzie rura kauczukowa, napełniona ściśle na perjoł jazdy obłożoną ilością gazu. Na stacjach głównych w Linzu i Salzburgu, w czasie przestanków próżne rury napełniane będą nowym zapalem gazu. Próby czynione zadawalająco okazały rezultat i zdaje się, że wkrótce na wszystkich kolejach Austrii, oświetlenie to rozpowszechnione zostanie. Oszczędność tym sposobem osiągnięta ma być znaczna, gdyż użycie oleju, który obecnie do wysokiej doszedł ceny, stanie się zbyt kosztownem.

Ogłoszono tażę bułek i chleba, oraz mięsa, na miesiąc Maj roku bieżącego: bułki mątovej funt kopiejek $7\frac{1}{2}$, bułka za kop: 1, ma ważyć złotych 13; strucli mątovej funt kop: $4\frac{1}{2}$; bułki z pośledniejszej mąki funt kop: $3\frac{1}{2}$; bułka za kop: 1, ma ważyć złotych 28; strucli z takiejże mąki funt kop: $3\frac{1}{2}$; chleba stołowego z takiejże mąki funt kop: $3\frac{1}{2}$, chleba żytniego pytłowego funt kop: $2\frac{1}{2}$; chleba razowego funt kop: 2. I. Wołowina: b) na gatunek mięsa II, do którego należą: 1) skrzydło (część wewnętrzna); 2) biodrowa sama; 3) kotlet vel cienkie żebrą; 4) zbrzeźna zrazowa; 5) plecową; 6) krzyżowa spodnia (część zewnętrzna); 7) mostek z grychem, funt po k: $8\frac{1}{2}$. a) Na gatunek mięsa I, do którego należą: 1) krzyżowa górna (część zewnętrzna); 2, zrazowa (część wewnętrzna); 3) łojowa vel łojówka funt po kop: 10. c) Na gatunek mięsa III, tu należą: 1) góra z paskiem środkowym; 2) podgórnica; 3) szponder od mostku i plecowej; 4) łata vel szponder z dziurą; 5) szponder poprzeczny od boku; 6) kark; 7) mięso od pregi i goleni; 8) podgardle; 9) kaptury z świeczką (część wewnętrzna) diafragma; 10) ogon, funt po kop: 7; d) Połędwicy funt kop: 18. — II. Wieprzowiny ze skórą funt kop: 9, schabu funt kop: 8. — III. Cielęcina: obie ćwiartki tylne z forszakiem i nerkami funt kop: 9; gorka z części przedniej, mostek, łopatka, karczek, funt po kop: 6.

Rada Nadzorcza Spółki Komandytowej Fabryki Chemicznych Nawozów. w zastosowaniu się do Ustawy z d. 8go Grudnia 1859 r. wzywa Posiadaczy pokwitowań tymczasowych, na wydać się mające Obligi Udziółowe a oznaczone Numerami: 469, 470, 471, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 515, 516, 517, 518, 519, 521, 522, 541, ażeby zalegające wypisane raty, a z dniem 20 Grudnia r. z. upłynione, w przeciągu dni 15tu od dnia ogłoszenia, do Kassy Zarządu w pałacu Hr. *Krasińskich*, przy ulicy Mazowieckiej, wnieść zechcieli, gdyż po upływie tego czasu, § 13 wzwyż wzmiankowanej Ustawy do tych Numerów Obligacji zastosowanym zostanie.

Panu X. — Dla rozstrzygnięcia uczynionego przezeń zakładu o to: czy były w Polsce Arcy-Rabini; oświadczamy, iż nie zbyt dawno a jeżeli się niemylimy, to w połowie Kwietnia r. b. drukowany był w *Gazecie Warszawskiej*, artykuł o kahałach Stażozakonnych w dawnej Polsce, który to artykuł kwestję tę najzupełniej rozstrzyga. Zdaniem bowiem Ludwika *Gumplowicza*, w wyborze: rozprawie o przywileju *Bolesława Wstydlivego* czyli o organizacji Izraelitów w kraju naszym; ani w języku hebrajskim, ani w mowie Izraelskiej, żadnego takiego niebyło nazwiska, któreby odpowiadać mogło tej godności. Wprawdzie opinia publiczna kładła niektórym Rabinów wyżej nad Kolegów jego, ale pochodziło to tylko albo z większej uczoności pierwszych od drugich, albo też odznaczenia miasta i starożytności gminy, w której rezydowali, żadnego zaś urzędowego tytułu Arcy-Rabina, nigdy nie było.

Ciekawem bardzo zjawiskiem należącym do wspomnień tegorocznej zimy jest to, że w Bagdadzie i Mossulu jak donoszą z Mezopotanji, a co niepamiętną jest rzeczą, leżał całe trzy dni śnieg na dwie stopy grubości, a obok tego cały Eufrat zamarał. U nas zachowa o sobie podobne wspomnienia tegoroczna wiosna, gdzie do wczoraj nie było dnia prawie ażeby rano po kilka godzin śnieg na dachu nie leżał.

Pan W. B. myli się, sądząc, że damy mu sposobność tak prędko podziękować nam ustnie; rady udzielać będziemy nadal kontentując się wyrażoną w *Kurjerze* wdzięcznością, gdyż zdaniem naszym, ustnie wyrażone byłyby może zbyt bolesną dla nas; w tych dniach pocóż napiszemy. — N. N. i Z. Z.

Skutkiem wezbrania wód na Dnieprze pod Kijowem w dniach 29, 30 i 31 Marca (10, 11 i 12 Kwietnia) 613 domów i chat, zostało zalanych.

Onegdaj, na targach odbywających się w Urzędzie Konsumcyjnym m. Warszawy, płacono za wiadro okowity próby 100% od rs. 2 kop: 22 do rs. 2 kop: 26 $\frac{3}{4}$; za garniec od kop: 72 $\frac{1}{2}$ do kop: 74.

Kurs wczorajszy: za pół-imperjały dają rs. 5 kop: 67; za obligi skarbowe, oprócz kupenu żądają rs. 89, wartość kuponu kop: 33 $\frac{1}{3}$; za listy zastawne Illego Okresu oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 81, wartość kuponu kop: 21 $\frac{1}{3}$; za akcje Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej żądają rs. 64 kop: 25, dają rs. 63 kop: 75.

FRANCJA. Paryż, 26go Kwiet.: — Przed kilku dniami, z powodu świeżych wypadków na St Domingo, krążyła tu pogłoska, jakoby Rzeczpospolita Hajti, prosiła Francji o protektorat. Wiadomość to była, jak się zdaje, przesadzona, gdyż podług ostatnich korespondencji Hajtyjczycy domagają się tylko pośrednictwa w licznych sporach, zachodzących między nimi a Rzeczpospolitą Dominikańską. Pays ogłosiła już artykuł przygotowyjący i usprawiedliwiający tę annexję, która w Anglii obudziła wielką niechęć. — Również mylnie wiadomości co do usposobienia ludności Rzeczypospolitej Equator, do oddania się w ręce Francji. Sympatja tamiecznych mieszkańców dla Francuzów jest niezaprzeczona, ale od niej do życzenia annexji jeszcze daleko. W każdym razie życzenia te nie objawiły się jeszcze dotychczas żadną zewnętrzną oznaką. — Panuje tu powszechne przekonanie, że Rząd Piemontski nie przedsięwzięnie żadnej wyprawy awanturycznej wbrew woli Europy, oraz że Austrja zanadto jest zaprzątłona kłopotami wewnętrznymi, aby myśleć mogła o iniciatiwie walki w warunkach, któreby dawały Królowi *Wiktoremu-Emmanuelowi* wszelkie korzyści placu boju i wszelkie rękojmię powodzenia. Z tego powodu handel francuzki, krepowany tak długo płonnymi obawami, zaczyna się nieco ożywiać. — Nowy Ambassador Turecki przy Dworze Tuileryjskim, ma się udać nie do Londynu, lecz do Brukseli i Berlina, dla doręczenia Monarchom tamiecznym od Sułtana brylantowych orderów *Medżidje*. Ponieważ obecnie gotów jest tylko jeden taki order dla Króla Pruskiego, przeto *Vely-Pasza* uda się teraz do Berlina, a później dopiero pojedzie do Brukseli. — Otrzymało tu niektóre bardziej szczegółowe wiadomości o uzbrojeniach w Hiszpanji. Rząd tamieczny spodziewał się ze sprzedaży dóbr duchownych uzyskać 500 milionów, gdy tymczasem uzyskał miliard, co było istotnem źródłem pomyslności dla finansów kraju. Znaczna część tych zasobów ma być poświęconą na założenie lub poprawienie trzech ważnych portów: Kartageny, Ferrol i trzeciego w Biskai. — Sir *Hope-Grant* dowódca armji angielskiej w Chinach, przybył dziś z małżonką do Paryża.

Sprawa *Miresa* zbliża się ku końcowi. Podobno nie cięży na nim tak wiele zarzutów, jak z początku sądzono. — Pogłoski o układach między Gabinetami Paryżkim i Turyńskim, względem opuszczenia Rzymu przez

Francuzów, krązą i dziś jeszcze, ale w nieco odmiennej postaci. Według nich, Francuzi mają wyjść z Rzymu, lecz Sardynczycy tam nie wejdą. Bezpieczeństwo PAPIEŻA i jego Rządu, powierzone zostanie wojskom PAPIEZKIM, których liczba do kilku tysięcy dochodzi, a Sardynczycy pilnować będą granic, broniąc miasto święte od wszelkiej napaści, nawet ochotników *Garibaldeg*o. Jeżeli Rząd PAPIEŻKI, jak to sam twierdzi, jest dość silny i lubiany w kraju, wówczas porządek utrzymać potrafi i stan ten potrwa dłużej, jeśli zaś porządek zakłócony i Osoba OJCA ŚGO zagrożona zostanie, wtedy wojska Włoskie wejdą do Rzymu. Znając usposobienie ludności Rzymskiej, można być pewnym, że ten drugi wypadek prędzej nastąpi. (Io: Bel).

GRECJA. *Ateny*, 20 *Kwiet*: — Deputacja Senatu, doręczyła adres Królowi, który odpowiedział, że rękojmnią szczęśliwej przyszłości Grecji w dzisiejszych stosunkach, jest zachowanie porządku i uszanowanie dla praw. — W Nauplii, z powodu rocznicy oswobodzenia, zaszły zaburzenia wywołane przez młodych Oficerów. Wysłano tam Komisję śledczą. — Rząd tutejszy uznał Królestwo Włoskie. (Schl: Ztg).

TURCJA. *Konstantynopol*, 17go *Kwiet*: — *Biuro Reutersa* ogłasza następującą wiadomość: „Nowy plan finansowy został tu ogłoszony. Różni się on bardzo od planu *Bulwera* i budzi powszechne niezadowolenie. Postawie zamierzają odbyć konferencję w sprawie Czarnogóry.” Doniesienia przez Marsylję nadeszły, są również z powyższej daty. Według nich ogłoszono urzędownie, że wypuszczenie w obieg pieniędzy papierowych, ograniczy się na 1,500 milionach piastrow i oddane będzie pod kontrolę komisji mieszanej. — Ponieważ baszibazuki w Hercegowinie spalili pięć wsi, przeto na wezwanie mocarstw, udzielono *Omer-Paszy* instrukcję utrzymania najsurowszej karności. — W Syrii rozpoczyna się wychództwo.

20go *Kwietnia*. — Tutejszy dziennik urzędowy zaręcza pogłosce o zawarcu zawieszenia broni z powstańcami w Hercegowinie i donosi o mianowaniu *Omera* dowódcą armii Rumelijskiej. Udaje się on w towarzystwie *Iskendera-Paszy* do Bośni. — Sułtan przyjmował Połta Greckiego, *Renieri*. — *Fuad-Pasza* nałożył na muznmanów Damaszkum kontrybucję 75 mil: piastrow, przeznaczonych na wynagrodzenie Chrześcjan.

25go *Kwiet*: — Przesilenie handlowe panuje w Konstantynopolu. — Jeszcze 8,000 wojska ma udać się do Syrii. — Depesze z Hercegowiny brzmią pomyślnie. *Omer* z trzema innymi Paszami, wyjeżdża w przyszłym tygodniu. — 33 bataljonów zostanie posłanych do wzbudzonych prowincji. (St: Anz:).

OSTATNIE WIADOMOSCI.

WIENIĘ, 28go *Kwietnia*. — Słychać, iż redakcja nowy tronuwej, którą się zajmowano tak na konferencjach Ministrów, jak i na radzie familijnej Cesarskiej, ma być skreślona w duchu stanowczo nie przychylnym Węgrom i ich żądanom.

WIENIĘ, 29go *Kwietnia rano*. — Cesarz mianował Prezesem Izby Panów Xięcia Wilhelma *Auersperg*, Vice-Prezesem Barona Filipa *Kraccy*; Prezesem Izby deputowanych Dr *Hein*, a Vice Prezesami: Prefekta *Hasner* i Hr: *Mazzuchelli*.

TRYEST, 27go *Kwiet*: — Według wiadomości z Genui z d. 24go b.m., przed trzema dniami wypłynął z tamtąd okręt pod flagą Angielską, będący własnością tutejszego Towarzystwa Żeglugi Parowej, i mający na wieść broni i amunicje do prowincji Słowiańskich Turcji. Okręt *Firenze* powiódł tam 600 ochotników. 10go, 12go i 13go wypłynęły trzy okręta z działami w tym samym kierunku. Przyjacieli *Garibaldeg*o, *de Boni*, wyjechał do Anglii, ażeby broni zakupić i pożyczkę zaciągnąć.

PARYŻ, 28go *Kwiet*: — Nadeszły tu wiadomości z Serajewa wczoraj datowane. Ośmadesiast koni z zapasami żywności dostało się do Niksiku. Xiążę Czarnogórski dozwolił temu konwojowi przejść przez Czarnogórę.

BERLIN, 28go *Kwiet*: — Izba Panów odrzuciła wczoraj 74 głosami przeciw 35, artykuł Iy prawa, o składanu przysięgi przez żydów. — Izba Deputowanych zaś twierdziła wniosek Komisji, dotyczący odpowiedzialności Ministrów. Rząd oświadczył, że zamierza na następnych posiedzeniach przedstawić projekt do prawa w tym przedmiocie.

NEAPOL, 26go *Kwiet*: — Zapowiedziane na wczoraj manifestacje na cześć *Garibaldeg*o nie odbyły się, z powodu pojednania nastąpionego w Turynie, a które w Neapolu wywarło jak najlepsze wrażenie. — Komendantura jenerała gwardji narodowej w prowincjach Neapolitańskich została zniesiona. P. *d'Afflitto*, został mianowany Gubernatorem prowincji Neapolitańskiej.

NEAPOL, 27 *Kwiet*: — Około 30tu gwardzystów narodowych, niezadowolonych z okólnika P. *Spaventa*, wzbraniającego nosić mundur po za czynnościami służbowymi, wdarmo się do mieszkanka tegoż P. *Spaventa*, zagrażając jego życiu. Gwardja narodowa przybiegła i przywróciła porządek. — Xiążę *Carignan* ogłosił proklamację, wzywając mieszkańców do utrzymania porządku i spokojności. (Prawdopodobnie o tem samem zaburzeniu donosi depesza z Turynu datowana 28).

TURYN, 27go *Kwietnia*. — *Villamarina*, były Poseł Sardynski w Neapolu, w liście do *Opinione* zbija zarzuty zawarte w poufnych depeszach Hr: *Reckberg* do Sejmu Frankfurckiego, a w których ten ostatni nazywał politykę *Wiktora-Emmanuela* uzurpacją. P. *Villamarina* przypomina kroki pojednawcze czynione do *Franciszka IIgo*, dla zapobieżenia katastrofie. Ponieważ Król Neapolitański trwał w uporze, przeto jemu samemu a nie polityce domu Sabaudzkiego, przypisać należy upadek Burbonów.

TURYN, 28go *Kwiet*: — Według nadeszłych tu z Neapolu wiadomości wczoraj datowanych, poprzedniego dnia wybuchnęło tam poruszenie, które jednak przytłumionem zostało. Wiele osób aresztowano. Raporta z prowincji donoszą, że bandy powstańców, w przekonaniu iż spisek się powiódł, maszerowały na Neapol. 500 powstańców wkroczyło do prowincji *Aquila* z Państwa Kościelnego, a 4 okręty z żołnierzami Burbońskimi, odpłynęły 25go z *Civita Vecchia* do Neapolu. Neapol jest spokojny. (Schl: Ztg).

S z a r a d a.

(A. T.)

Drugich wstecz bez skrzydełek, nigdy nie znajdzieszcie, Miewają także skrzydła, wspan pierwsze, wprost trzecie, I u wielu narodów, grają znaczną rolę, Wszystkie macie mniej więcej codziennie na stole. (Zeszła Szarada, Papiernie).

ROZMAITOŚCI. — *Ziemia*, której mieszkańcem jest człowiek, trzecia z porządku planeta, ma średnicę równą 1719 mil; kształt zaś zbliżony do kuli czyli sferoidalny; spłaszczenie to wynosi z obu końców osi obrotu 6 mil. Powierzchnia równa się 9,282,000 mil kwadr.; a objętość 2,659,000,000 mil sześciennych. Oblana jest oceanami, a jej stały ląd wynosi tylko $\frac{2}{7}$ części jej całkowitej powierzchni; otoczona jest atmosferą, coraz w górę rzadszą; której wysokość wynosi 27 mil. Odległość średnia *Ziemi* od *Słońca* wynosi 20,682 329 mil; bieży po swojej drodze, opisując codziennie łuk mający 59 minut i 8,3 sekundy; obraca się około swej osi z prędkością $222\frac{1}{2}$ mili na jedną godzinę. Pierwszy bieg zowie się *roczny*, a drugi *dzienny*; roczny bieg kończy w $365\frac{1}{4}$ dniach blisko, dzienny zaś w 24 godzinach. Droga jej, która się zowie *ekliptyką*, pochylona jest do równika pod kątem 23 stopni 28 minut. Gęstość *Ziemi* porównana z gęstością wody, wynosi średnio $5\frac{1}{2}$, to jest że skoro kwarta wody waży $2\frac{1}{2}$ funta, to kwarta ziemi ważyć będzie $13\frac{3}{4}$ funta. Ciało spadające na nią, przebiega w pierwszej sekundzie $15\frac{1}{10}$ stóp. — Liczą w Stanach Zjednoczonych Ameryki 4 miliony niewolników. Corocznie ucieka w przecięciu do Kanady Angielskiej 1,200 niewolników, tak że liczba zbiegów szukających opieki praw Angielskich w Kanadzie, wynosi obecnie 45,000. — W połączonych Królestwach Wielkiej Brytanji, podają na 17,000 liczbę głucho-niemych, z tych 9,000 kobiet nie mających żadnego wychowania i pozbawionych środków w utrzymania się. — Rząd francuzki zniżył taryfę opłat za telegraficzne depesze, przesyłane między Francją i Wielką Brytanią od d. 1go Lutego r. b. Telegram zawierający nie więcej jak 20 wyrazów, z Paryża, Hawru lub Rouen do Londynu, kosztuje 6 fr.; z Calais i Boulogne 3 fr., z Bordeaux, Lyonu i Nantes 9 fr., z St. Malo 7 fr. 50 b., z Marsylii $10\frac{1}{2}$ fr.

Przyjechali do Warszawy.

Grodziński Leon Ob: z Dębowej Góry nr 471; Laszczyński Fel: Ob: z Woli Krobowskiej nr 493; Mirowski Józef Ob: z Woli Rleszczowej nr 585.

Wyjechali: Chrzanowski Zdzisław Ob: do Stoku; Dębski Raz: Sędzia Pokoju do Wojcieszkowa; Suchecki Ign: Ob: do Stariej Wsi.

Przyjechali koleją żelazną: Andrychiewicz Wł: Ob: z Poznania nr 1343; Przedziecki Miecz: Ob: z Drezna nr 414; Zawisza Jan Ob: z Prus nr 413.

Wyjechali koleją żelazną: Xiądz Leszczyński Prokop Prowincjał OO. Kapucynów do Krakowa; Wejss Jakób Kantor Synagogi do Wiednia.

DONIESIENIA.

Przy ulicy Nowy-Swiat Nr 1311, nowy 62, w Dystrybucji gdzie Turek nad Sklepem, jest do sprzedania

Płótno Weba,

kilka gatunków, a to od Rs. 21, do Rs. 35, świeże, prawdziwie nieiane; każda sztuka trzyma łokci 67. — Chęć kupna mający, raczą się zgłosić pod powyższy Numer, a przekonają się o rzetelności i dobroci Towaru.

Jest do umieszczenia **DZIECKO** na Mamki, z warunkiem, aby dom był porządku i czyste mieszkanie. Wiadomość przy ulicy Nowolipki Nr 2405, u P. Sekretarza.

Ktoś miał do odstąpienia **Pocztalterję**, na 4 do 10u koni etatowych, raczy zawiadomić o tem pod adresem B. R., poste-restante w Warszawie.

CUKIERNIA

FLOREJANA KÖHL w WILNIE.

od pół wieku w domu dawniej Kryszkiewiczów, teraz Wgo Roban exystująca, przeniesiona została dnia 28go Kwietnia do Gmachu dawniej Kłiniiki, obecnie WW. Rotkiewicz. Staraniem mojem będzie w nowym Lokalu dawną reputację utrzymać, zaopatrując się zawsze w świeży i dobry wyrób po cenie przystępnej, akuratne wypełnienie poruczonych mi obowiązków i rychłą usługę, czym mam honor Sz: Publiczności się polecić. — Florjan Köhl.

FABRYKA GORSETÓW

Maszynowych, Jana Habich,

przy ulicy Miodowej Nr 496, w domu Wgo Piotrowskiego, ma honor donieść Szanownym Damom, iż przysposobiła znaczny zapas Gorsetów bez szwu, które po cenach zużonych sprzedaje; za akuratność i dobre wykończenie Fabryka zaręcza. — Jan Habich.

WYKI

Korey 10, można nabyć przy ulicy Mazowieckiej pod Nr 1347F.

Wiadomość u Stangreta Juliana.

Są jeszcze do zbycia kilkadziesiąt Padów Nasienia **BURA-KÓW Cukrowych Imperial**. Nasienia do zakładania garonów tak na mokre jako i na suche grunta. 200 Róp dwunastu i 100 Róp trzy-letnich **FLANCÓW szparagowych olbrzymich** (Riesen-spargel), Kopa po 50 Kóp; jako i wszelkich **NASION ogrodniczo-gospodarskich, kwiatowych i pastewnych**, tak w Zakładzie Ogrodniczym **Alexandra Ohm** pod Nr 3112b, jako i w Składzie Materiałów Pisaniennych **Józefa Kamińskiego**, przy ulicy Wierzbowej Nr 473c, gdzie Drukarnia Kurjera. **Cenn wszystkich Nasion jest najprzystępniejsza, a za dobroć takowych gwarantuje się.**

DYSTRYBUCJA Wyrobów Tabacznzych

Zagranicznych i Krajowych,

przy ulicy Żabiej, pod **TURKIEM**, Nr 950, drugi dom od rogu, poleca się znakomitym zapasem **Cygar** odleżałych i suchych. — **Michalina Cz.**

Tamże wiadomość o **Mieszaniach Letnich**, 5 wiorst za Rogatkami, w ładnym i zdrowym położeniu, i nie drogich.

W domu Wgo Gallego, wprost Kościoła XX. Reformatów, przy ulicy Senatorskiej, pod firmą **J. Cerulli et Bem**, **Magazyn Mebli**, zaopatrzony został w różne Meble, które można nabyć bardzo tanio, a to z przyczyny zwinienia Magazynu i zupełnego skasowania go; z czem poleca się łaskawej Publiczności.

Przy ulicy Chłodnej w domu Nr 908 od frontu jest do wynajęcia od Sgo Jana r. b. **POKÓJ** obszerny, za wóp. 70 Kwartalnie, oraz Stojca wraz z Stajnią, Wozownią i Górą. Wiadomość u Właściciela tamże.

Z powodu wyjazdu są do sprzedania Dwa **KONIE** Wierzchowe, lat 7 i 8 mające, z których jedna Kłacz rasy Angielskiej. — Tamże są **MEBLE** do zbycia. Wiadomość w Prymasowskim Pałacu, u Stańgreta Jana Weronickiego.

Zarząd Fabryki Chemicznych Nawozów pod Warszawą.

Wielokrotne zgłaszania się Obywateli Ziemskich, o objaśnienie w przedmiocie użycia praktycznego wyrabianych przez nas **Nawozów sztucznych**, stawiają nas w konieczności ogłoszenia przez Pisma publiczne bliższych, choć treściwych w tym względzie instrukcji.

Przedewszystkiem winniśmy zapewnić, że celem i dążeniem Zakładu naszego jest, niesienie rzetelnej pomocy Obywatelom Ziemskim. Wszystkie więc odezwy nasze i instrukcje prosimy uważać jako wynik tego dążenia, bez żadnych ubocznych zamiarów, a zatem sądzimy, że i instrukcje przez nas ogłoszone uważane będą nie za idee, ale za zobowiązanie rezultatów postępowania, wziętych z praktycznego zastosowania.

Powiedzieliśmy już nieraz, że wyrabiamy **Pudrettę**, podawaliśmy skład jej i działalność na rozwój wegetacji pośrednią, a bezpośrednio na powiększenie plonów zasiewanych, na tym nawozie. Dziś więc nie mamy potrzeby tego powtarzać. Rzecz idzie objaśnić o sam sposób użycia Pudretty, który rzetelnie jest następujący:

Pudrettę trzeba zmieszać z zwyczajną, sypką, ile możności nie piaseczystą ziemią lub torfem, albo szlamem, w stosunku $\frac{1}{2}$ do $\frac{2}{3}$ części, to jest do 1go centnara Pudretty, przymieszać 2 centnary suchej, a podczas wielkich upałów wilgotnej ziemi, końcem zapobieżenia pyleniu się. Zmieszaną Pudrettą należy uprawną pod zasiew rolę, krótko przed zasiewem lub też razem z nim posypać, jeżeli zaś rola zwierzęcimi siewem posiana była, wtedy trzeba żelazną broną uwlec, by się Pudretta ziemią pokryła. Nie należy jej na zbyt mokrą rolę rozsywać, a najlepiej siać ją krótko przed deszczem, lub też po nim, gdy rola nieco przeschnie, w każdym jednak razie, trzeba zaraz lekko przyorać, lub też dobrze broną uwlec. Na grunta tak mocne jak i lekkie, chociażby nawet i gliniaste (wyjawszy nowin), należy użyć sztucznego nawoza, do umiarkowania jednej morgi gruntu miary 300-prętowej:

1mo. Pod żyto, pszenicę, jęczmień, owies, grykę, rzepak, groch, buraki lub kartofle, 5—6 centnarów, syjąc ją pod buraki i kartofle w radlonki lub otwory do sadzenia porobione.

2do. Na łąki, koniezyiny, lucernę i t. p. trawy, bierze się 2—3 centnarów i rozsypuje się z początkiem wiosny, skoro łąki cokolwiek przeschną.

3tio. Gdy z początkiem wiosny okaże się, że oziminy przez mokrą rolę lub mrozy ucierpiały i rzadko stoją, natęczas można je Pudrettą wzywać przyrządzoną, w ilości 2—3 centnarów na morgę wzmoćnić.

Dla bliższego ocenienia porównawczego naszego Nawozu sztucznego, z innemi środkami używanymi ziemię, dla wysondowania kosztów jej, dajemy tu jeszcze ceny, za centnar 100-funtowy netto Pudretty w proszku, które to ceny są stałe, na miejscu w Fabryce bez opakunku i transportu. Pudretta:

a) Pod płody ozimienne i jarzynne, jest w cenie 1 Rs. 65 kop: i zawiera 3—4% azotu, 16—20% fosforanu wapna, 4—6% alkaliów.

b) Pod płody okopowe, buraki i t. p., cena 1 Rs. 42 $\frac{1}{2}$ kop: i zawiera 1—2% azotu, 30% fosforanu wapna, 5—6% alkaliów.

c) Pod kartofle cena 1 Rs. 40 kop:, zawiera 1—2% azotu, 25% fosforanu wapna, 5—6% alkaliów.

d) Na łąki, koniezyiny i t. p., cena 1 Rs. 20 kop: i zawiera 1—2% azotu, 15% fosforanu wapna, 3—4% alkaliów.

NB. Do części składowych powyższych czterech gatunków Pudretty, wchodzi jeszcze magnezja, sole potażowe i sody, gips powstający z pomieszaniami fosforanu wapna z kwasem siarczanym. Za dobroć i ilość zawartych części chemicznych ręczy Zarząd Fabryki.

Lokal na Bawarję lub Szynek, (zwany Prater), przy ulicy Jerozolimskiej, wprost Młyna Parowego, pod Nrem 2909, z przyrządem do oświetlenia gazowego, Ogrodem i innemi dogodnościami, jest do wynajęcia każdego czasu. Wiadomość na miejscu u Stróża.

Jest do wzięcia **Dzierżawa**, w bliskości Warszawy, z bardzo rozległymi łąkami, do której potrzeba kapitału zaraz 20,000 Złp., a na Sły Jan około 40,000 Złp., inwentarz jest na gruncie i posesję można objąć zaraz. Wiadomość przy ulicy Marszałkowskiej Nr 1396 lit: B; Stróż Paweł w bramie wskaże interesenta, rano do godz: 12ej, lub wieczór po 7ej.

Zarząd Młyna i Piekarni W SŁODOWCU.

Zawiadamia Osoby interesowane, iż przy Zakładach swych wznosi budynek, ze stosownym pomieszczeniem na Sklep do sortowania chleba i mąki. Sklep na jatkę, w końcu Lokal do zamieszkania tak obszerny, aby przedsiębiorca przyjął obowiązek utrzymywania garkuchni dla ludzi fabrycznych. Obok tego jest do zadzierżawienia Ogród dosyć obszerny, ze Szparagarnią, Winnicą, drzewami owocowymi, kompletnie uporzędkowany i obsadzony warzywami. Osoby mające chęć przekonania się o warunkach powyższego interesu, zechcą się zgłosić na miejsce, do Kantoru Zarządu w Słodowcu, każdodziennie do godz: 12ej w południe.

Z powodu wyjazdu, są dwa garnitury **Mebli** w Częstochowie, w Hotelu Kujawskim, do sprzedania z wolnej ręki, jeden duży do Salonu, mahoniowy, drugi mniejszy, orzechowy, obydwa w nowym guście i mało używane; również Toaleta damska mahoniowa, Naczynia kuchenne i inne drobniejsze sprzęty.

Fabryka Wyrobów Jedwabnych,

pod firmą:

HENRYKA KRUG,

przy ulicy Miodowej Nr 489 D, nowy 17.

Otrzymała w tych dniach wielki transport **KRYNO-LIN** Paryzkich i Angielskich, które sprzedaje po cenach bardzo przystępnych, z czem ma honor polecić się JJWW. Damom.

Na Szmulowiznie tuż za Rogatkami Żąbkowskiemi, na Pradze, do wydzierżawienia **Propinacja** od 1go Lipca r. b. Tamże znajduje się Fabryka Wagonów, oraz kilkaset robotników pracować będzie przy budowie Bahnhofu. Opłata konsumcyjna od trunków płaci się jako do ohrębu ćwiercio-milowego. Wiadomość na miejscu u Właściciela.

W CUKIERNI

J. K A D E C Z A,

przy ul: Senatorskiej, wprost Handlu Dobrycza,

na nadchodzące Święta dostać można:

Tortów, Mazurków, Placków ze serem i bez; **Bab, Baranków**, w rozmaitej wielkości; **Jajek, Cukrów różnych, Kwiatów** do ubierania Ciast, i t. p. Wyrobów Cukierniczych; z czem się poleca wyżej wspomniona Cukiernia.

W dobrach Willanów, w Cegielni Kabały, wiorst dwie od szosy pod Natolińcem, jest do sprzedania **Gąsiorów dachowych** sztuk 3,000. Bliższa wiadomość w Willanowie, w Biurze Rządcy Dóbr.

DODATKOWE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

P. Władysław *Holewiński*, Magister Prawa, bronił w z. m. w Uniwersytecie Petersburskim rozprawy swojej: „O stosunkach majątkowych między małżonkami”, przeciw Profesorom tegoż Uniwersytetu jako oponentom, a mianowicie: *Czajkowskiemu*, *Spasowiczowi*, *Hubemu* i *Budzińskiemu*.

Nakładem i drukiem S. *Orgelbranda*, Xiegarza i Typografa, przy ulicy Krako-Przedm. N° 372, wyszedł zeszyt 54 *Encyklopedji Powszechnej*, zawierający między innemi następujące artykuły: Dardaneńska cieśnina, Daszkiewicz, Daszko, Daszkowa, Davia, Dawid Igorewicz, Dawid Rościśławowicz, Dawid Xiążę Litewski, Dawison, Dawydow, Dąbrowa, Dąbrowica, Dąbrowski, Dąbski, Deak, Deboli, Decandolle, Dederko. Cena zeszytu w Królestwie Polsk: kop: 35, za granicami Królestwa kop: 37½; na Pocztaamtach i Stacjach Poczto: kop: 40. Nowo przybywający amatorowie tego dzieła, mogą go nabyć od samego początku, dowolnie tomami lub poszytami, i w przerwach czasu im dogodnych, bez żadnego zobowiązania się do niczego i bez żadnej przedpłaty.

Śpiew religijny, ułożony na fortepjan przez L. *Grosmana*, wyszedł nakładem J. *Kaufmana* i Spółki. Cena złp: 2 (kop: 30).

Już wiśnie i truskawki, ukazały się w Warszawie, co w porze obecnej przy panujących jak wiadomo zimnach, należy do osobliwości. Widziano je u Pana A. *Stepkowskiego*, przy ulicy Wierzbowej, gdzie także są już i młode *kartofelki*!

P. Redaktorze! Na zarzut uczyniony wydawanej w Warszawie oddzielnej *Gazecie Rolniczej*, co do jej korespondencji jakoby takowe powtarzane były z *Gazety Agronomicznej Hamma*, taż *Gazeta Rolnicza* odpowiedziała w jednym z swych numerów ze wskazaniem nazwiska Korespondenta swego w Paryżu, i wyrażeniem zamieszkania jego. Aby jednakże odpowiedź ta, bardziej się upowszechniła pomiędzy czytającami, a tem samem ugruntowała między niemi dobrą wiarę teje gazety, chciej Pan zamieścić te słów kilka w *Kurjerze Warszawskim* i przyjąć... i t. d. Ziemianin i Czytelnik tak *Kurjera* jako i *Gazety Rolniczej*.

DONIESIENIA.

Pod Nrem 967 przy ulicy Granicznej, potrzebną jest *Polka*, język francuzki posiadająca, i należycie do początkowego nauczania dziecka usposobiona; któraby sobie życzyła ten obowiązek przyjąć, zechce się zgłosić na pierwsze piętro do mieszkania z weneckiem oknem od frontu.

Z powodu nagłej zmiany interesów, jest do sprzedania za niską cenę **CAŁE UMEBLOWANIE MIESZKANIA**, jako to: Meble, Obrazy, Lustra, Dywany, Szafy, Szkło, Porcelana, Miedź, Bielizna stołowa, tudzież rozmaite Sprzęty służące do upiększenia lokalu. Wiadomość przy ulicy Leszno Nr 701 lit: C, na dole po prawej ręce, codziennie z rana do godz: 11ej i od 4ej do 7ej wieczór.

PROPINACJA

w 3ch wsiach czynszowych, przy Kościele Parafialnym, o 3 mile od Warszawy, jest do wydzierżawienia od 1go Lipca r. b. Wiadomość przy ulicy Ogrodowej pod Nr 873, na 1m piętrze.

Wyczytawszy w Nr 13ym *Magazynu Mód* r. b. artykuł, jakoby Roślinna Pomada i Crème divine de Venus jedynie tylko prawdziwa u P. *Elsnera*, przy rogu ulic Królewskiej i Krakowskiego-Przedmieścia, nabyć można, muszę Redaktora *Magazynu Mód* z błędu wywieść, gdyż już tylekroć w piśmiech okazałem P. *Elsnerowi*, że wyulażacz tych dwóch pomad byłem ja, i że tylko wprawdzie trzymając się słów Redaktora *Magazynu*, inni naśladowali i fałszowali moje wyroby co jestem przymuszony jeszcze raz oznajmić Sz. Publiczności, iż za Pomady te tylko ręczę, które przy rogu ulic Nowy-Świat i Sto-Krzyżkiej, pieczęcią fabryczną opatrzone, znajdują się. — **Maxymiljan Saulson.**

W Dobrach Kudźbork,

Powiecie Mławskim, Gubernji Płockiej, mila od miast: Sreńska, Bieżunia i Żuromina.

W skutek kończącej się dzierżawy w r. b. są do sprzedania na ryzyko trzeciej osoby, zaraz z wolnej ręki, lub przez publiczną licytację w dniu 15ym Maja: 1) Cztery Klacze cugowe, rosnące młode. 2) Owiec, Macior, Skopów i Jagniąt, około 1,000 sztuk. 3) Wołów młodych do roboty sztuk 50, stare już zopasowane. 4) Krów młodych sztuk ośmdziesiąt, stare już zopasowane. 5) Jałowizny w 2, 3 i 4 roku, sztuk 50. 6) Koni farnalskich sztuk 24 i Stadnina. 7) Mehle palisandrowe pokryte materją garnitur kompletny. 8) Garnitur Mebli jesionowych. 9) Amerykan-Faeton wcale prawie nie używany. 10) Sanki fabryki Warszawskiej. 11) Dystylator z komunikacją, koprowy, Naczynia drewniane i Oksela do okowity na 10,000 garncy, żelaznemi obręczami objane. 12) Drzewo wyrabiane, na budyoki i porządki gospodarskie. 13) Młocarnia z Fabryki Lilpopy z Sieczkarnią skomunikowaną. 14) Wialnia ręczna z teje fabryki. 15) Przytem sprzedawać się będą Futra, Srebra, Biblioteka, różne Recepty kuchenne i inne Sprzęta gospodarskie. 16) Siana pogodnego zeszło-rocznego, centnar po Złp. 5. Okowita i różne zboże także jest do sprzedania. W razie nieobecności Właściciela, miejscowy Burmistrz jest umocowany do sprzedaży.

Para KONI powozowych, młodych, zdrowych maści siwej, jest do sprzedania. — Widzieć takowe można między godziną 12tą a 2gą z południa, w Stajni przy ulicy Źródłowej, pod Nrem 2638, obok Nowego Zjazdu do Wistły.

MAJTRANKA, czyli **Napój Majowy**, z świeżych ziół, na winie Reńskim Moszel, flaszka Złp. 6, szklanećka po gr: 20, większa Złp. 1, kardzo zdrowy napój przeciw wszelkim chorobom piersiowym. **Karmelki** piersiowe, z soku drzewa glicerychyzata i gummy na sposób Reglis, pudełko Złp. 2. **Cukierki i Syrop** z drzewa Anacahuit, przeciwko zaawansowanemu kaszlom, jako też bólu piersi, zastarzałej chrypki, duszności, zaflegnieniu, kokluszowi, i wszelkich, choćby najbardziej zastarzałych kaszli, polecam jako środek najlepszy, flaszka Złp. 2, pudełko Złp. 1, przy rogu ulicy Senatorskiej i Daniłowiczowskiej Nr 461. — **C. Grohnert.**

Meble mahoniowe, mianowicie: Kanapa, 2 Fotele, 4 Krzesła, wełnianym adamaszkiem kryte, w zupełnie dobrym stanie, do sprzedania, przy ulicy Królewskiej Nr 1062, gdzie Stróż wskaże.

Dziś rano zimna stopni 1. Wczoraj w południe ciepła stopni 4. Dziś rano wysokość wody na *Wiśle* stóp 2 cali 11. (Wmierze).

Obecnie otwarta od godziny 6ej z rana, KAWIARNIA Warszawska pod Nr 605, ulica Bielańska, naprzeciw Hotelu Lipskiego, w której numer pism krajowych potrojenie; zagraniczne zaś nowe: Monitor, Czas Krakowski, Postęp Wiedeński, Kurjer Wileński, Illustracje Francuzkie, Angielskie, Niemieckie, Rossyjskie, Kladeradach, Independance, dwa regularne billardy, doborowe trunki, przekąski i rychła usługa.